

in de vorige maalperiode alleen al de Jakatrane molens 13 miljoen pond zouden produceren. In de vergadering van 13 maart 1767 is met een wijziging van het negentiende en twintigste artikel van het sindsdien verlengde octrooi van de Opium Sociëteit uit 1745 het door het gewone lid van de Hoge Regering Reynier de Klerk als directeur van de sociëteit op eigen initiatief ingediende besluit van 11 maart van de hoofdparticipanten goedgekeurd. Dit hield een vermindering van het salaris van de directeur en van de bestuurders in wegens de voortdurende vermindering van de winsten.)

Zijnde den directeur voortaan 's jaars toegelegd rds. 2400 in steede van rds. 3000, ieder der administreerende hoofdparticipanten rds. 2000 in steede van rds. 2500, den casier rds. 1500 en den boekhouder rds. 1000 in plaats van de bevorens genootene rds. 2000 en 1500 respective. Terwijl het salaris voor een ieder weder op den ouden voet zal kunnen gesteld worden, wanneer de winsten weder toenemen en de societeyt favorabeler tijden krijge.

Fol. 2023v-2024r.

(Bij de geheime resolutie van 9 juni 1766, waarop in de brief van 21 oktober 1766 de goedkeuring door Heren XVII is gevraagd, is vastgelegd onder welke omstandigheden opium van vreemde Europeanen, zowel als van inlanders die niet onder het gezag van de Compagnie vallen, in beslag genomen kan worden en er dus een procedure tot confiscatie kan volgen. Maar er is niet bepaald waar en wanneer textiel en andere contrabanden als smokkelwaar beschouwd kunnen worden. Op initiatief van de gouverneur-generaal is op 13 februari 1767 bepaald en in een circulaire bekendgemaakt wanneer goederen van vreemde Europeanen in beslag genomen mogen worden en een procedure tot verbeurdverklaring aangevangen kan worden. [fol. 2025] Dit betreft alle verboden goederen die zij aan wal hebben gebracht, of waarmee zij dat proberen, op plaatsen die direct onder het gezag van de Heren Staten van de Verenigde Nederlanden of hun Oost-Indische Compagnie staan. Het bewijs daarvan is dat er bij een fortificatie, of ook zonder dat, een statenvlag geplaatst is. Maar zolang er geen tekenen van zijn dat die textiel of opium als smokkelwaar binnen Compagnies gebied gebracht worden, zullen het bestuur of Compagnies dienaren zich er niet mee moeten bemoeien. Zo gebeurt dat ook te Batavia en de sjahbandar maakt dat aan vreemdelingen bekend, waarbij hij conform het besluit van 24 november 1766 een schriftelijke lijst van de lading eist. Het bestuur te Semarang, de dienaren te Bantam en de resident te Cheribon werd opgedragen net zo te handelen. [fol. 2026] In de vergadering van 16 april 1767 wees de gouverneur-generaal op het grote verschil in prijs tussen de peper in China en Nederland. Hij meende dat die daarom bij voorkeur naar Nederland moet worden verzonden, te meer daar de bestelling daarvandaan het voorafgaande jaar niet volledig uitgevoerd kon worden en er daar nu kans op is. Daarom is besloten dit jaar geen peper naar China te zenden, maar Spaanse realen ter vervanging van de gebruikelijke miljoen pond peper. Daar die echter voor de inkoop van peper en tin nodig zijn, zullen er 80 à 100.000 Spaanse realen tegen rsd 137½ de 100, of 66 stuivers ieder, worden ingekocht. Voor minder waren ze niet te verkrijgen. Maar bij de vergadering over China bleek het fonds daar toereikend te zijn. [fol. 2027] Dat blijkt ook uit de bijgaande brief aan de Heren Gecommitteerden voor de Directe Vaart naar China. Daarom is besloten de Spaanse realen niet naar China te zenden en de reeds verworven 59.900 naar Malakka. Vandaar was om 60.000 stuks gevraagd, waar ze tegen 68 stuivers gangbaar zijn. Ze kunnen te Malakka voor betaling van het tin gebruikt worden. Van verdere inkoop van Spaanse realen is afgezien. Er kwam te Batavia een particuliere brigantijn aan, de Sancta Jacoba, onder moslimvlag op de terugreis van Manilla naar Bengalen, waarop als supercarga de Fransman Jean de Labat voer. Op verzoek toonde hij met een factuur aan dat de lading voornamelijk uit 413 balen Bengaalse en Coromandelse textiel bestond, die hij te Manilla niet had kunnen verkopen en nu weer terugbracht naar Bengalen. Er waren diverse soorten grove doeken onder die te Batavia goed te verkopen zijn. [fol. 2028] Na onderzoek door kenners en kooplieden, die ook schatten wat ze te Batavia konden opbrengen, is er na advies van de opperkooplieden van het kasteel dat wat goed